

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 8. oktobra 2024. godine
Br. Ref.: RK2551/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI163/24

Podnosilac

Nysret Kabashi, Bajram Kabashi i Driton Kabashi

**Zahtev za ocenu ustavnosti rešenja [AC-I-0195-A0001] od 8. maja 2024. godine
Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na
Kosovsku agenciju za privatizaciju**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Bajram Ljatifi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev su podneli Nysret Kabashi, Bajram Kabashi i Driton Kabashi, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosioci zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju rešenje [AC-I-24-0195-A0001] od 8. maja 2024. godine Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju [u daljem tekstu: Žalbeno veće].

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti rešenja Žalbenog veća, kojim se navodi da su podnosiocima zahteva povređena prava i osnovne slobode zagarantovane članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1. Protokola broj 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima [u daljem tekstu: EKLJP].

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 26. jula 2024. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 13. avgusta 2024. godine, predsednica Suda je, odlukom [br. GJR.KI163/24], imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i odlukom [KSH. KI163/24] imenovala članove Veća za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Jeton Bytyqi (članovi).
7. Dana 15. avgusta 2024. godine, Sud je obavestio podnosiocima o registraciji zahteva. Istog datuma, kopija zahteva je dostavljena Posebnoj komori Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju [u daljem tekstu: PKVS].
8. Dana 25. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnosilac zahteva po drugi put podnosi zahtev pred Ustavnim sudom. Stoga će Sud posebno izneti pregled činjeničnog stanja za predmet KI168-22, koji je odlučan presudom Ustavnog Suda. Potom će Sud izneti činjenično stanje za predmet KI163-24 koji je predmet ocene ustavnosti pred Sudom

Pregled činjenica za predmet KI 168-22

10. Dana 18. maja 2018. godine, A.K. je, kao vlasnik "Petrol Kabashi" d.o.o. (u daljem tekstu: "Petrol Kabashi"), pokrenuo postupak kupovine direktnim pregovorima sa Kosovskom agencijom za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) za kupovinu tri katastarske parcele: 71914059-01530-0; P-71814059-01533-4; P-71814059-01533-6 (u daljem tekstu: sporne imovine).

11. Dana 28. februara 2020. godine, Odbor direktora KAP-a je usvojio zahtev "Petrol Kabashi" za direktno pregovaranje.
12. Dana 27. maja 2020. godine, KAP je, odlukom [Ref.134/19], usvojio prodaju spornih imovina "Petrol Kabashiju".
13. Dana 2. jula 2020. godine, podnosioci zahteva su uložili žalbu KAP-u na odluku o prodaji spornih imovina, navodeći da nisu bili ispunjeni zakonski uslovi za sprovođenje postupka prema direktnom pregovaranju.
14. Dana 16. decembra 2020. godine, KAP i "Petrol Kabashi" su zaključili ugovor o prodaji i prenosu spornih imovina.
15. Dana 7. marta 2022. godine, podnosioci zahteva su podneli tužbeni zahtev PKVS i tražili poništenje ugovora o prodaji za sporne imovine zaključenog između KAP i „Petrol Kabashi“. Podnosioci zahteva su obrazložili da: (i) „Petrol Kabashi“ nije imao pravo da bude jedini kupac u postupku direktnog pregovaranja; (ii) tokom pregovora su predstavljeni netačni podaci; i (iii) povređeno je načelo jednakosti strana. Podnosioci zahteva su podneli i predlog za meru bezbednosti protiv spornih imovina, tako da se one ne može dalje otuđivati do meritorne odluke o tužbenom zahtevu.
16. Dana 19. jula 2022. godine, Specijalizovano veće PKVS (u daljem tekstu: Specijalizovano veće) je rešenjem [C-III-22-0094] usvojilo predlog za meru bezbednosti za sporne imovine i odlučilo da "Petrol Kabashi" ne preuzima nikakve radnje za prodaju, otuđenje, davanje u zakup ili stavljanje pod hipoteku spornih imovina.
17. Dana 27. jula 2022. godine i 9. avgusta 2022. godine, KAP i "Petrol Kabashi" su uložili žalbe Žalbenom veću protiv rešenja Specijalizovanog veća za određivanje mere bezbednosti nad spornim imovinama.
18. Dana 22. septembra 2022. godine, Žalbeno veće je, rešenjem [AC-I.-22-0418- AOOO]: (i) usvojilo žalbe KAP i "Petrol Kabashi"; (ii) preinačilo rešenje Specijalizovanog veća; i (iii) odbilo, kao neosnovan, predlog podnosilaca zahteva za određivanje mere bezbednosti. Žalbeno veće je utvrdilo da nisu bili ispunjeni zakonski uslovi propisani u članu 61. Zakona o SKVS, sa obrazloženjem da su sporne imovine prenete trećim licima i nije postojala nikakva mogućnost da se zaštite merom bezbednosti.
19. Dana 7. novembra 2022. godine, podnosioci zahteva su podneli zahtev Sudu na rešenje [AC-I.-22-0418- AOOO] Žalbenog veća, navodeći da je u suprotnosti sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, zbog nedostatka sudskog obrazloženja.
20. Dana 30. januara 2024. godine, Sud je presudom [KI168/22]: (i) utvrdio da je rešenje [AC-I.-22-0418- AOOO] Žalbenog veća u suprotnosti sa članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP; (ii) proglasio ništavim i vratio na preispitivanje rešenje Žalbenog veća; i (iii) naložio Žalbenom veću da do 30. jula 2024. godine obavesti Sud o merama preduzetim za sprovođenje presude. Sud je obrazložio da Žalbeno veće nije pružilo dovoljno obrazloženje za odbijanje mere bezbednosti i nije pružilo pojašavanja u vezi sa navodima podnosilaca zahteva, iznetim u odgovoru na žalbe KAP i "Petrol Kabashi".

Pregled činjenica za predmet KI 163-24

(ii) Odluka Žalbenog veća nakon preispitivanja slučaja

21. Dana 26. marta 2024. godine, podnosioci su podneli zahtev Žalbenom veću i tražili da se sprovede presuda Suda da bi se ostavilo na snazi određivanje mere bezbednosti. Podnosioci zahteva su istakli da su ispunjeni svi zakonski uslovi za određivanje mere bezbednosti nad spornim imovinama. Oni su tvrdili da imaju prava na spornim imovinama, jer su suvlasnici tih imovina u kojima imaju svoje poslovne objekte.
22. Dana 8. maja 2024. godine, Žalbena več je, nakon preispitivanja, rešenjem [AC-I-24-0195-A0001] odlučilo: (i) da usvoji žalbe KAP i "Petrol Kabashi"; (ii) preinači rešenje [C-III-22-0094] Specijalizovanog veća; i (iii) odbije, kao neosnovan, predlog podnosioca zahteva za određivanje mere bezbednosti. Žalbena več je istaklo da na osnovu člana 61. [Mere bezbednosti] Zakona br. 06/L-086 o SKVS, koji propisuje uslove kada treba da se dozvoli mera bezbednosti, strana daje poverljive dokaze za postojanje zahteva ili njegovog subjektivnog prava i da će biti štete jednokratne i ne ispravljene za stranku ukoliko se ne usvoji mera sigurnosti. Šteta se smatra kao „ne ispravljena“ jedino ukoliko se ne može nadoknaditi na opravdan način putem finansijske nadoknade. U okolnostima konkretnog slučaja, Žalbena več je ocenilo: (i) podnosioci zahteva nisu predložili nijedan dokaz koji dokazuje da oni mogu biti vlasnici spornih imovina. Prema odluci opštine Kosovo Polje, podnosioci zahteva su imali pravo da privremeno koriste sporne imovine. Sporne imovine su bile pod administrativnom upravom KAP, koja ih je prodala i prenela pravnim osnovom "Petrol Kabashiju"; (ii) "Petrol Kabashi" je stekao svojinu nad spornim imovinama na osnovu kupoprodajnog ugovora sa KAP-om, dakle ima pravo svojine i u ovoj fazi mu se ne mogu ograničiti zakonska ovlašćenja u vezi sa pravom svojine. Mera bezbednosti ima za cilj da zaštiti nešto što se još može zaštititi. U konkretnom slučaju, ne može se postići takav efekat, jer je prodaja već obavljena i raskid kupoprodajnog ugovora nije mogao da se izvrši; (iii) odbijanje mere bezbednosti ne prejudicira konačno rešenje u vezi sa meritumom tužbenog zahteva podnosioca.

Navodi podnosioca

(i) što se tiče navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP

23. Podnosioci zahteva navode da je rešenje [AC-I-24-0195-A0001] Žalbenog veća u suprotnosti sa članom 31. Ustava, zbog nedostatka sudskog obrazloženja.
24. Podnosioci zahteva ističu da je obrazloženje rešenja Žalbenog veća pogrešno, nepotkrepljeno činjeničnim i pravnim okolnostima slučaja i nedovoljno. Prema podnosiocima zahteva, obrazloženje Žalbenog veća nije u vezi sa predmetom sporne stvari i proizvoljno je.
25. Podnosioci zahteva tvrde da Žalbena več nije uzelo u obzir nalaze Suda u slučaju KI168/22 i nije izvršilo njegove naloge u vezi sa ovim slučajem. Podnosioci zahteva ističu da Žalbena več uopšte nije razmatralo dva glavna pitanja, koja je takođe utvrdio Sud, tj. da (i) žalbu KAP-a ne treba razmatrati zbog nedostatka pravnog interesa; i (ii) opasnosti od nanošenja štete podnosiocima zahteva, pošto je sporna imovina prenet na ime „Petrol Kabashi“.
26. Podnosioci zahteva ističu da KAP nije imao pravni interes da uloži žalbu, jer je predlog za meru bezbednosti imao za cilj da „Petrol Kabashi“ ne otuđi sporne imovine i da to nije imalo nikakve veze sa KAP-om. Podnosioci zahteva ističu da su dali dovoljno argumenata da bi "Petrol Kabashi" mogao da otuđi sporne imovine koje je stekao na osnovu kupoprodajnog ugovora sa KAP-om.

27. Podnosioci zahteva navode da, na preispitivanju, Žalbeno veće nije uzelo u obzir naloge Suda, veće je samo dodalo nekoliko stavova više u obrazloženju. Dakle, obrazloženje je ostalo isto u kvalitativnom smislu, ali se samo proširilo sa više reči.
- (ii) što se tiče navoda o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola broj 1 EKLJP-a*
28. Podnosioci zahteva navode da rešenje Žalbenog veća krši njihova prava svojine, zagarantovana članom 46. Ustava. Prema njima, nedostatak sudskog obrazloženja je prouzrokovalo i povredu prava na imovinu, dakle, međusobno su povezana.
29. Podnosioci zahteva navode da je kupoprodajni ugovor zaključen između KAP i “Petrol Kabashi”, direktnim pregovaranjem, bio u suprotnosti sa zakonskim odredbama i sprečio ih da budu deo postupka direktnog pregovaranja za kupovinu tih imovina. Podnosioci zahteva ističu da su sporne imovine koristili dugi niz godina i obavljali privrednu delatnost, te da nemogućnost njihove kupovine predstavlja povredu prava svojine.
30. Podnosioci zahteva navode da odbijanje da se odredi mera bezbednosti rizikuje da će se sporna imovina otuđiti od strane “Petrol Kabashi”. To bi onemogućilo ostvarivanje njihovih imovinskih interesa nad spornim imovinama i prouzrokovalo njihov gubitak. Prema navodima podnosilaca zahteva, novčana naknada u takvom slučaju za njih bi bila nedovoljna, jer na spornoj imovini obavljaju privrednu delatnost i imaju interes da nastave.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. *Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom [...]*

ZAKON BR. 06/L-086 O SPECIJALNOJ KOMORI VRHOVNOG SUDA KOSOVA ZA PITANJA KOJA SE ODOSE NA KOSOVSKU AGENCIJU ZA PRIVATIZACIJU.

Član 61

[Mere bezbednosti]

1. *Nakon podnošenja predloga od jedne stranke, posebno odeljenje može odrediti meru sigurnosti pod uslovom da podnosilac daje poverljive dokaze za postojanje zahteva ili njegovog subjektivnog prava i da će biti štete jednokratne i ne ispravljene za stranku ukoliko se ne usvoji mera sigurnosti. Šteta se smatra kao „ne ispravljena“ jedino ukoliko se ne može nadoknaditi na*

*opravdan način putem finansijske nadoknade. Predlog za određivanje mere bezbednosti treba uručiti zajedno sa zahtevom, ili ukoliko nakon podnošenja zahteva/tužbe, tada ona treba referisati tom zahtevu/tužbi.
[...]*

Ocena prihvatljivosti zahteva

31. Sud prvo ocenjuje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
32. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

33. Sud se dalje poziva na članove 47, 48 i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47

(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagwarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48

(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49

(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akt ...”.

34. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da su podnosioci zahteva ovlašćena strana u smislu stava 7, člana 113. Ustava; da osporavaju ustavnost akta javnog organa, odnosno rešenje[AC-I-24-0195-A0001] od 8. maja 2024. godine Žalbenog veća, nakon što su iscrpeli sva pravna sredstva na raspolaganju prema članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; da su naglasili prava zagwarantovana Ustavom, za koja navode da su im povređena, u skladu sa članom 48. Zakona i podneli su zahtev u roku od 4 (četiri) meseca, kao što je propisano u članu 49. Zakona.

35. Pored toga, Sud razmatra da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti propisane u stavu 2 pravila 34 [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika, koji propisuje:

Pravilo 34
[Kriterijumi prihvatljivosti]

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.

36. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan u celini ili samo u odnosu na određeni navod. Očigledno neosnovani navodi se mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi četvrtog stepena; (ii) navodi sa odsustvom očigledne ili evidentne povrede; (iii) nepotkrepljeni ili neobrazloženi navodi; i (iv) konfuzni i nejasni navodi (vidi, slučajeve Suda: [KI107/21](#), podnosilac zahteva: *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine; [KI21/21](#), podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine).

Što se tiče navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a

37. Sud primećuje da su podnosioci zahteva i “Petrol Kabashi” zajedno koristili sporne imovine tokom dužeg vremenskog perioda prema odluci opštine Kosovo Polje koja je priznala pravo njihovom ocu na privremeno korišćenje tih imovina. Međutim, sporne imovine su prešle pod upravu KAP-a, pošto su pripadale bivšem društvenom preduzeću “Bujqësia”.
38. Sud primećuje da je „Petrol Kabashi“, kao jedan od bivših zajedničkih korisnika ovih imovina, podneo zahtev KAP-u da započne direktne pregovore za kupovinu ovih imovina. KAP je usvojio predlog, a zatim usvojio prodaju spornih imovina „Petrol Kabashiju“. U decembru 2020. godine, KAP i „Petrol Kabashi“ su potpisali ugovor o kupoprodaji i sporne imovine su postale vlasništvo „Petrol Kabashija“.
39. Podnosioci zahteva su podneli tužbeni zahtev PKVS-u, tražeći poništenje kupoprodajnog ugovora između KAP i “Petrol Kabashi”. Oni su tvrdili da “Petrol Kabashi” nema pravo da bude jedini kupac spornih imovina putem direktnog pregovaranja. Podnosioci su tražili i određivanje mere bezbednosti protiv spornih imovina kako bi se sprečilo njihovo otuđenje ili prodaja od strane „Petrol Kabashija”.
40. Specijalizovano veće je odlučilo da odredi meru bezbednosti za sporne imovine i odlučilo da „Petrol Kabashi“ neće preduzimati nikakve radnje za prodaju, otuđenje, davanje u zakup ili hipoteku spornih imovina.
41. Sud primećuje da je Žalbeno veće, rešenjem [AC-I.-22-0418-AOOO] od 22. septembra 2022. godine, razmatrajući žalbe KAP i „Petrol Kabashi“, preinačilo odluku Specijalizovanog veća i odbilo određivanje mere bezbednosti. Žalbeno veće je obrazložilo da nisu ispunjeni zakonski uslovi definisani članom 61. Zakona o SKVS, jer su sporne imovine prešle na treća lica i ne postoji mogućnost zaštite putem mere bezbednosti.
42. Dana 30. januara 2024. godine, Sud je presudom KI168/22 utvrdio da je rešenje [AC-I.-22-0418-AOOO] Žalbenog veća od 22. septembra 2022. godine u suprotnosti sa članom 31. Ustava zbog nedostatka sudskog obrazloženja. Sud je utvrdio da Žalbeno veće nije dalo dovoljno obrazloženja u vezi sa: (i) nanošenjem nepopravljive štete; i (ii) proceduralnim legitimitetom KAP-a.

43. Nakon presude Suda, podnosioci zahteva su se ponovo obratili Žalbenom veću i tražili da se sprovede presuda Suda i odredi mera bezbednosti.
44. Žalbeno veće je ponovo razmotrilo slučaj nakon odluke Suda i 8. maja 2024. godine rešenjem [AC-I-24-0195-A0001] odbilo kao neosnovan predlog podnosioca zahteva za određivanje mere bezbednosti protiv spornih imovina.
45. Sud primećuje da je Žalbeno veće obavestilo Sud da su podnosioci zahteva podneli novi zahtev za određivanje mere bezbednosti 5. juna 2023. godine. Specijalizovano veće je drugim rešenjem [C-III-22-0094] od 25. jula 2023. godine odbilo novi zahtev za određivanje mere bezbednosti. Žalbeno veće je rešenjem [AC-I-23-0450] od 21. septembra 2023. godine odbilo žalbu podnosioca zahteva i potvrdilo prvostepeno rešenje. Žalbeno veće je naglasilo da je dovoljno odgovorilo na sve navode koje su podnosioci zahteva izneli u svom drugom zahtevu za određivanje mere bezbednosti.
46. S tim u vezi, Sud naglašava da rešenje Specijalizovanog veća [C-III-22-0094] od 25. jula 2023. godine i rešenje [AC-I-23-0450] Žalbenog veća od 21. septembra 2023. godine nisu predmet ocene ustavnosti pred Sudom. Sud ne razmatra ova rešenja i ne ocenjuje njihovu ustavnost, jer ih podnosioci zahteva nisu osporili pred Sudom. Sud će razmotriti samo rešenje [AC-I-24-0195-A0001] Žalbenog veća od 8. maja 2024. godine, koje je predmet razmatranja i koje osporavaju podnosioci zahteva; i oceniće da li je ispunilo sve primedbe i nalaze Suda u slučaju KI168/22 u vezi sa: (i) nanošenjem nepopravljive štete; i (ii) legitimitetom KAP-a.
- (i) *da li je rešenjem Žalbenog veća pruženo obrazloženje za nanošenje nepopravljive štete*
47. Podnosioci zahteva navode da rešenje [AC-I-24-0195-A0001] Žalbenog veća nije dalo dovoljno pravnih obrazloženja za odbijanje mere bezbednosti protiv spornih imovina. Podnosioci zahteva ističu da Žalbeno veće prilikom preispitivanja slučaja nije uzelo u obzir nalaze Suda u slučaju KI168/22.
48. Sud ponavlja da odluke redovnih sudova moraju na odgovarajući način naglasiti razloge na kojima su zasnovane. Obaveza davanja razloga pretpostavlja da strane u sudskom postupku mogu očekivati konkretne i jasne odgovore na argumente koji su odlučni za ishod tog postupka. Mera u kojoj se primenjuje obaveza davanja razloga može varirati u zavisnosti od prirode odluke i mora se utvrditi u smislu okolnosti slučaja (vidi, predmet ESLJP-a: *Zayidov protiv Azerbejdžana*, [br. 5386/10](#), presuda od 24. marta 2022. godine, stav 91; vidi, slučaj Suda: [KI168/22](#), *podnosilac zahteva: Nusret Kabashi, Bajram Kabashi i Driton Kabashi*, presuda od 30. januara 2024. godine, stavovi 70-80).
49. U konkretnom slučaju, Žalbeno veće je preispitalo slučaj nakon odluke Suda i rešenjem [AC-I-24-0195-A0001] od 8. maja 2024. godine, odbilo, kao neosnovan, predlog podnosioca zahteva za određivanje mere bezbednosti nad spornim imovinama. Žalbeno veće je obrazložilo da su kriterijumi za određivanje mere bezbednosti propisni članom 61. [Mere bezbednosti] Zakona o SKVS. Prema ovom članu, mera bezbednosti se može odrediti kada su ispunjena dva uslova: prvo, podnosilac zahteva daje poverljive dokaze za postojanje zahteva ili njegovog subjektivnog prava; drugo, da će biti štete jednokratne i ne ispravljene za stranku ukoliko se ne usvoji mera sigurnosti. Što se tiče prvog uslova, Žalbeno veće je obrazložilo da podnosioci zahteva nisu pružili poverljive dokaze da bi mogli biti vlasnici spornih imovina. Podnosioci zahteva su bili privremeni korisnici spornih imovina zajedno sa „Petrol Kabašijem“, ali nisu bili njihovi vlasnici. Žalbeno veće je istaklo da postoji opšta sudska praksa Žalbenog veća za rešavanje ovih slučajeva na kojoj su se zasnivali.

50. Žalbeno veće je obrazložilo da je KAP vlasnik spornih imovina i da je imao ovlašćenje da njime upravlja. KAP je sporne imovine preneo na „Petrol Kabashi” prema kupoprodajnom ugovoru – koji se smatra pravnim osnovom. Žalbeno veće je istaklo da je „Petrol Kabashi” vlasništvo stekao na osnovu pravnog osnova i da mu se pravo svojine ne može ograničiti merom bezbednosti. Mera bezbednosti ima za cilj da zaštiti nešto što se još može zaštititi, a u ovom slučaju takav efekat se ne može postići, jer je prodaja već izvršena i ne može da se popravi takvo stanje.
51. Sud ocenjuje da su zakonski kriterijumi za određivanje mere bezbednosti utvrđeni članom 61. [Mere bezbednosti] Zakona o SKVS-a, koji moraju biti ispunjeni kumulativno. Prvi kriterijum za određivanje mere bezbednosti je da strana pruži poverljive dokaze o postojanju njegovog subjektivnog prava. U konkretnom slučaju, podnosioci zahteva su morali da dostave poverljive dokaze koji dokazuju vlasništvo nad spornim imovinama. Kako je tvrdilo Žalbeno veće, podnosioci zahteva nisu bili vlasnici spornih imovina, već su ih samo privremeno koristili prema odluci opštine Kosovo Polje. Čak i sami podnosioci zahteva priznaju činjenicu da nisu vlasnici spornih imovina već samo traže njenu kupovinu u budućnosti. Dakle, nije bio ispunjen prvi zakonski uslov propisan članom 61 gore navedenog zakona.
52. KAP je, kao vlasnik i administrator spornih imovina, prodao ove sporne imovine „Petrol Kabashiju” putem kupoprodajnog ugovora. Kao rezultat toga, „Petrol Kabashi” je stekao vlasništvo nad spornim imovinama na osnovu pravnog osnova. Sud ističe da su podnosioci zahteva tražili poništenje kupoprodajnog ugovora zbog tvrdnji da je zaključen u suprotnosti sa zakonskim odredbama. Međutim, zahtev za poništenje ugovora i predlog za meru bezbednosti su dva odvojena pravna pitanja. Dakle, redovni sudovi mogu odbiti meru bezbednosti na osnovu zakonskih kriterijuma, ali ipak da odluče u korist tužbenog zahteva podnosilaca. Žalbeno veće je istaklo ovu činjenicu, pojašnjavajući da odbijanje mere bezbednosti ne prejudicira meritumtužbenog zahteva. Žalbeno veće je obrazložilo da je „Petrol Kabashi” imao pravni osnov i njegova prava ne mogu biti ograničena merom bezbednosti. Dakle, pitanje prenosa vlasništva je bilo završeno i nije se moglo opozvati merom bezbednosti. Poništavanje kupoprodajnog ugovora se može postići samo odlukom o meritumu tužbenog zahteva podnosilaca.
- (ii) što se tiče legitimiteta KAP-a
53. Podnosioci zahteva su podneli tužbu PKVS-u protiv dvojice tuženih: KAP-a i „Petrol Kabashi”. Oni su tražili poništenje kupoprodajnog ugovora za sporne imovine koji su zaključili tuženi i predložili su određivanje mere bezbednosti.
54. Kada je Specijalizovano veće usvojilo predlog podnosilaca zahteva za određivanje mere bezbednosti, KAP i „Petrol Kabashi” su uložili žalbu Žalbenom veću protiv rešenja Specijalizovanog veća.
55. Sud primećuje da su podnosioci zahteva izneli navod da KAP nije imao legitimitet da uloži žalbu, jer je sporna imovina prenetna na „Petrol Kabashi” i mera bezbednosti se tražila za imovinu koja je već bila u vlasništvu poslednje navedenog.
56. Sud primećuje da se, čak ni prilikom preispitivanja, Žalbeno veće nije pozabavilo pitanjem legitimiteta KAP-a da uloži žalbu na rešenje Specijalizovanog veća o određivanju mere bezbednosti. Međutim, Sud smatra da je KAP imao status tužene strane, jer su sami podnosioci zahteva tužili KAP u svom tužbenom zahtevu, smatrajući je stranom u ovom slučaju. Bilo je očekivano da će KAP, kao tuženi, uložiti žalbu Žalbenom veću da zaštiti svoje pravne interese. Štaviše, žalbu je uložio i „Petrol Kabashi”, a ne samo KAP. Shodno tome, odluka Žalbenog veća nije zasnovana samo na žalbi KAP-

a, već i „Petrol Kabashija“. Čak i da KAP uopšte nije imao legitimitet, to ne bi uticalo na ishod odlučivanja.

57. Sud naglašava da redovni sudovi nemaju obavezu da daju ocene za svako pitanje koje strane pokrenu, naročito u slučajevima kada je očigledno da navodi strana nisu pravno zasnovani, niti bitni za ishod sudskog procesa. U ovom slučaju, pitanje legitimiteta KAP-a je bio očigledno nevažan navod i nije bio odlučan za rešavanje slučaja.

(iii) *zaključak*

58. Sud ponavlja da nema nadležnost da zameni ocene redovnih sudova u vezi sa primenom i tumačenjem zakona. U konkretnom slučaju, određivanje ili ne mere bezbednosti je dužnost redovnih sudova, koji zakonske kriterijume ocenjuju u skladu sa činjenicama slučaja.
59. Sud ocenjuje da je Žalbeno veće, prilikom ponovnog postupka, dalo jasna i dovoljna obrazloženja da nisu ispunjeni zakonski uslovi definisani Zakonom o PKVS-a za određivanje mere bezbednosti. Ne postoji nijedno pitanje koje je ostalo nerazjašnjeno, a koje bi moglo biti presudno za ishod odluke.
60. Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a, u pogledu nedostatka pravnog obrazloženja rešenja Žalbenog veća, spadaju u navode „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ i odbijaju se kao očigledno neosnovani.

Što se tiče navoda o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola broj 1 EKLJP-a

61. Podnosioci zahteva navode da je rešenje [AC-I-24-0195-A0001] Žalbenog veća u suprotnosti sa članom 46. Ustava, jer je odbijanjem da se odredi mera bezbednosti povređeno pravo svojine podnosioca zahteva na spornim imovinama. Prema podnosiocima zahteva, kupoprodajni ugovor zaključen između KAP i „Petrol Kabashi“ putem direktnog pregovaranja, sprečio ih je da budu deo procesa za kupovinu spornih imovina koje su koristili dugi niz godina i obavljali privrednu delatnost.
62. Sud ponavlja da značenje „imovine“ zagarantovano članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola broj 1 EKLJP-a uključuje postojeću imovinu, ili imovine, u odnosu na koju podnositelj može da tvrdi da ima barem „legitimno očekivanje“ da će se ostvariti (vidi, slučaj ESLJP-a: *Peter Gratzinger i Eva Gratzingerova protiv Republike Češke*, [br. 39794/98](#), odluka od 10. jula 2002. godine, stav 69). Član 1 Protokola broj 1 EKLJP-a ne stvara pravo na sticanje imovine (vidi, slučaj Suda: podnositelj zahteva: *Alban Miftaraj*, [KI189/19](#), rešenje o neprihvatljivosti od 10. novembra 2020. godine, stav 85).
63. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da su podnosioci zahteva tražili poništenje kupoprodajnog ugovora spornih imovina zaključnog između KAP i „Petrol Kabashi“, tvrdeći da je zaključen u suprotnosti sa zakonskim pravilima. Podnosioci zahteva su koristili sporne imovine tokom dužeg vremenskog perioda, ali nisu bili njihovi vlasnici.
64. Sud ocenjuje da podnosioci zahteva nisu vlasnici spornih imovina, već samo tvrde da će u budućnosti biti vlasnici tih imovina, prema mogućem ugovoru sa KAP-om. Ovo nije sporno. Dakle, ne radi se o postojećoj imovini podnosioca zahteva, već samo o nadi da u budućnosti mogu postati vlasnici spornih imovina.
65. Sud utvrđuje da su navodi podnosioca zahteva, da je rešenje Žalbenog veća u suprotnosti sa članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola broj 1. EKLJP-a, „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi, stoga se proglašavaju kao očigledno neosnovani.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavovima 1 i 7, člana 113. Ustava, članovima 20, 47 i 48. Zakona i pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, dana 25 septembra 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4, člana 20. Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani